

เหรียญในรัชกาลปัจจุบัน



ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้มีการผลิตเหรียญกษาปณ์มากมายหลายชนิดหลายรุ่น เริ่มจากเหรียญทองแดงและเหรียญดีบุกตราพระบรมรูปตราแผ่นดิน ใน พ.ศ.๒๔๙๓ ผลิตเหรียญราคา ๕ บาท ขึ้นเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ.๒๕๑๕ มีลักษณะเป็นเหรียญแบนเก้าเหลี่ยม แต่เนื่องด้วยมีการปลอมแปลงกันมากจึงได้ยกเลิก โดยได้ผลิตขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นชนิดกลมสอดไส้ทองแดง และได้มีการผลิตเหรียญกษาปณ์หมุนเวียน และเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก รวมทั้งมีการพัฒนาจัดทำเหรียญที่ระลึก ต่อเนื่องมาจนกระทั่งปัจจุบัน มีลักษณะโดยสังเขป คือ

๑. เหรียญกษาปณ์หมุนเวียน (Circulated Coins) เป็นเหรียญกษาปณ์ที่ใช้หมุนเวียนกันอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน มี ๙ ชนิดราคา คือ ๑๐ บาท ๕ บาท ๒ บาท ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๒๕ สตางค์ ๕ สตางค์ และ ๑ สตางค์ แต่ใช้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมี ๖ ชนิดราคา คือ ๑๐ บาท ๕ บาท ๒ บาท ๑ บาท ๕๐ สตางค์ ๒๕ สตางค์ ส่วนเหรียญชนิดราคา ๑๐ สตางค์ ๕ สตางค์ และ ๑ สตางค์ มีใช้ในทางบัญชีเท่านั้น
๒. เหรียญกษาปณ์ที่ระลึก (Commemorative coins) เป็นเหรียญกษาปณ์ที่ผลิตออกใช้ในวโรกาสและโอกาสที่สำคัญต่าง ๆ เช่น เหรียญกษาปณ์ที่ระลึกเนื่องในพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ เป็นต้น โดยจัดทำ ๒ ประเภท คือ ชัดเงา และไม่ชัดเงา
๓. เหรียญที่ระลึก (Medal) เป็นเหรียญที่ผลิตขึ้นเนื่องในวโรกาสและโอกาสที่สำคัญต่างๆ ซึ่งมีความแตกต่างจากเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกตรงที่จะ ไม่มีราคาหน้าเหรียญ เนื่องจากมิใช่เงินตราจึงไม่สามารถใช้ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย

***** ข้อแตกต่างระหว่างเหรียญกษาปณ์หมุนเวียน และเหรียญกษาปณ์ที่ระลึก** ก็คือการวางลวดลายด้านหน้าและด้านหลัง โดนเหรียญกษาปณ์หมุนเวียนจะวางลวดลายแบบ American Turning ซึ่งจะต้องพลิกดูลวดลายด้านหลังในแนวตั้ง สำหรับเหรียญกษาปณ์ที่ระลึกได้จัดวางลวดลายแบบ European Turning ซึ่งจะต้องพลิกในแนวนอนเพื่อดูลวดลายด้านหลัง